Dosarul nr. 2-23107601-12-2-26072023 (2-153055/23)

H O T Ă R Î R E

în numele Legii

04 martie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (*sediul centru)*
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Brăgaru Alina
grefier Mamaliga Vitalina
cu participarea reclamantei și reprezentantului reclamantei, avocatul Astafiev Valerii, reprezentantul pîrîtului, Nicolae Nigai și reprezentantul intervenientului accesoriu *****, Ciurcă Viorica,

a examinat în sediul instanţei de judecată, şedinţa de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de *****împotriva Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova, intervenienții accesorii Procuratura Generală a RM, Procuratura ra*****ului Ialoveni și ***** cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penal, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești şi,

a constatat:

I. Argumentele participanților la proces:

1. La data de 25 iulie 2023, reclamanta Savin Viorica, personal cât și prin intermediul reprezentantului său – avocatul Astafiev Valerii a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienții accesorii Procuratura Generală a RM, Procuratura ra*****ului Ialoveni și *****, solicitând încasarea din contul bugetului de stat gest*****at de Ministerul Finanțelor al RM, prin intermediul Ministerului Justiției al R.M. în beneficiul reclamantei ***** a prejudiciului material compus din salariu, premii și contribuții de asigurări sociale în sumă de 81 297,54 lei, cu aplicarea coeficientului de inflație în sumă de 24 389,00 lei; efectuarea transferării mijloacelor financiare în contul angajatorului – *****, care va efectua calcularea și achitarea drepturilor salariale (racordate la rata inflației) în beneficiul angajatei ***** în sumă totală de 81 297,54 lei, cu aplicarea coeficientului de inflație în sumă de 24 389,00 lei și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale în contul Casei Naț*****ale de Asigurări Sociale în sumă de 9 035,72 lei; încasarea din contul bugetului de stat, gest*****at de Ministerul Finanțelor al R.M., prin intermediul Ministerului

Justiției al R.M. în beneficiul reclamantei ***** a cheltuielilor suportate pentru asistență juridică în cauza penală nr. *****, în sumă de 15 000,00 lei și încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică.

2. La data de 23 aprilie 2024, ***** și-a concretizat pretențiile formulare în cererea de chemare în judecată, solicitând:
   - restabilirea vechimii în muncă și a stagiului de cotizații pe perioada 23.02.2022 – 29.06.2022;
   - încasarea din contul bugetului de stat gest*****at de Ministerul Finanțelor al R.M., prin intermediul Ministerului Justiției al R.M. în beneficiul reclamantei a prejudiciului material în sumă totală de 101 833,00 lei (suma salariului și a coeficientului inflației la data de 15.04.2024), ținând cont de coeficientul inflației la data pronunțării hotărârii judecătorești definitive și irevocabile dintre care 81 297,54 lei, salariu pentru perioada martie – iunie 2022, de care a fost privată reclamanta în legătură cu acțiunile ilegale ale procuraturii și tragerea ilegală la răspundere penală și 20 535,50 lei, prejudiciu salarial rezultat din rata inflației pentru perioada 09.03.2022 – 15.04.2024, cu concretizarea acestei sume ținând cont de coeficientul inflației la data pronunțării hotărârii judecătorești definitive și irevocabile;
   - efectuarea transferării mijloacelor financiare solicitate supra în contul angajatorului – *****, care va efectua calcularea și achitarea drepturilor salariale în beneficiul angajatei ***** și angajatorul v-a achita contribuțiile de asigurări sociale în contul Casei de Asigurări Sociale conform calculelor prezentate de *****;
   - încasarea din contul bugetului de stat gest*****at de Ministerul Finanțelor al R.M., prin intermediul Ministerului Justiției al R.M. în beneficiul reclamantei a cheltuielilor pentru consultanță și asistență juridică în cauza penală nr. *****, în sumă de 15 000,00 lei;
   - încasarea cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză civilă.
3. Ulterior la data de 19 iunie 2024, reclamanta și-a completat acțiunea, prin formularea următoarelor solicitări: obligarea Serviciului de Informații și Securitate să prezinte calculele aferente premiului anual pentru perioada trecerii la dispoziție în temeiul art. 27 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de Informații și Securitate și anume pe perioada ***** și încasarea din contul bugetului de stat, gest*****at de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al R.M., în beneficiul reclamantei a prejudiciului material compus din premiul anual pentru *****, cu aplicarea coeficientului de inflație.
4. În motivarea acțiunii a indicat că la data de la 06.10.2020, ofițerul de urmărire penală al Secției urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Centru a Direcției de Poliție Chișinău, inspector superior Grițco Sabina, examinând materialul înregistrat în aceiași zi în Registrul de evidență al Infracțiunilor nr. 1 al IP Centru, sub nr.1300, a constatat că ”...cet. ***** *****, a.n. *****, avînd calitatea de participant la procesul civil, în

perioada lunii august 2020, urmărind scopul de a crea aparența unor relații civile, a falsificat prin metoda introducerii textelor denaturate care nu corespund realității și prin falsificarea semnăturii lui ***** pe scrisoarea de răspuns la cererea prealabilă din 20.07.2020, care a fost prezentată ca o probă în instanța de judecată: Judecătoria Chișinău (sediul Centru). Reieșind din cele expuse, din fapta documentată rezultă bănuiala rezonabilă că a fost săvârșită infracțiunea prevăzute de art. 310 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 255, 262 și 274 Cod de procedură penală."

5. Ca urmare la 06.10.2020, ofițerul de urmărire penală al Secției urmărire penală a I.P. Centru a DP Chișinău, inspector superior Grițco Sabina a dispus începerea urmăririi penale conform bănuielii rezonabile că a fost săvârșită infracțiunea prevăzută de art. 310 alin. (1) Cod penal, atribuirea cauzei penale numărul statistic de ordine nr. ***** și informarea persoanei ce a depus plângerea despre începerea urmăririi penale.
6. La data de 02.03.2022, ***** a fost recunoscută în calitate de bănuit în cauza penală nr. *****.
7. La 23.03.2022, reclamantei i s-a adus la cunoștință Ordinul Directorului Serviciului de Informații și Securitate nr. 305ps din 22.03.2022. Potrivit acestuia, ***** a fost eliberată din funcția deținută și trecută la dispoziție în temeiul art. 27 alin. (1) lit.c) din Legea nr. 170 din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate. Totodată, în conformitate cu pct. 12 subpct. 2) din Regulamentul cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 253 din 20.04.2012, reclamantei ***** i-a fost întreruptă achitarea salariului, pînă la soluționarea definitivă a cauzei penale.
8. La 02.06.2022, în temeiul prevederilor art. 275 pct. (3) și art. 284 Cod procedură penală, procurorul Procuraturii r. Ialoveni, *****, prin ordonanța a dispus scoaterea de sub urmărire penală în cauza nr. ***** a bănuitei ***** *****, a.n. *****, cu viza de reședință în***** - bănuită în baza art. 310 alin. (1) Cod penal, pe motivul lipsei în acțiunile acesteia a elementelor acestei infracțiuni.
9. La 24.06.2022, reclamanta prin cererea nr. S-470/22, adresată Serviciului de Informații și Securitate a solicitat repunerea în funcție și în drepturi salariate din data trecerii la dispoziție, adică din 22/*****.
10. La 29.06.2022, prin Ordinul Directorului Serviciului de Informații și Securitate, Alexandru Musteață, nr. 706-ps, ***** a fost restabilită în drepturile sale parțial. Astfel, aceasta fiind aflată la dispoziție în temeiul art. 27 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate a fost trecută Ia dispoziție în temeiul art. 27 alin. (1) lit. i) din aceiași lege, cu începere de pe "29" iunie 2022.
11. În partea ce ține de compensarea drepturilor salariate, prin scrisoarea Serviciului de Informații și Securitate nr. 20-S-546/22, a indicat că pe perioada trecerii la dispoziție în temeiul art. 27 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 170 din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, angajatorul a elucidat că în conformitate cu prevederile pct. 12

subpct. 2) din Regulamentul cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 253 din 20.04.2012, ofițerii de informații și securitate au dreptul la compensarea salariului neplătit, în cazul pronunțării sentinței de achitare sau încetării procesului penal pe motive de reabilitare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

12. Astfel, reclamanta reiterează că la 22.12.2022 angajatorul a prezentat certificatul nr. 20-S-874/2022, în care a reflectat mărimea veniturilor salariate care urmau a fi calculate și achitate în perioada trecerii la dispoziție din *****.
13. Menționează reclamanta că de la pornirea cauzei penale nr. ***** și până la finalizarea ei a fost consultată și asistată de avocatul Astafiev Valeri în apărarea drepturilor sate. Prin urmare, a suportat cheltuieli pentru consultanța și asistența juridică acordată de avocatul Astafiev Valeriu.
14. Cât privește pretențiile formulate la data de 19 iunie 2024, în motivarea acestora a menț*****at că în anul 2023 a contestat în instanță de judecată decizia Serviciului de Informații și Securitate privind refuzul de a calcula și achita premiul anual pentru anul 2022. Cauza se examinează la judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Ciumac Vitalie, fiind înregistrată cu nr. electronic 2-22053300-12-3-14042022. În ședința de judecată din 16.05.2024, reprezentantul Serviciului de Informații și Securitate a menționat că simpla scoatere a reclamantei ***** de sub urmărire penală în cauza penală nr. ***** nu este temei de calculare și achitare a premiului anual pentru perioada 23-.03.2022 – 28.06.2022 și că reclamanta urmează să prezinte decizia instanței de judecată care acordă acest drept.
15. Reclamanta învederează că pentru a beneficia de dreptul la repararea prejudiciului cauzat de organele de urmărire penală și organele procuraturi, inclusiv achitarea premiului anual pentru perioada trecerii la dispoziție conform art. 27 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, *****, a solicitat conducerii Serviciului de Informații și Securitate (SIS) să i se prezinte calculele.
16. Prin scrisoarea nr. 20-S-681/23 din 13.09.2023 SIS a menționat că nu pot prezenta calculele pe motiv că aceste pretenții sunt examinate în cauza în contencios administrativ, care se află în gestiunea judecătorului Ciumac Vitalie.
17. În drept reclamanta și-a întemeiat cererea în baza prevederilor art. 27 alin. (1) din Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate; pct. 12 subpct. 2) din Regulamentul cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate; aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 253 din 20.04.2012, art.art. 1,3,6,7,8 din Legea nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești; art. art. 166-168 CPC.

18. În ședința de judecată din 25 ianuarie 2024, reprezentantul Ministerului Justiției, Nigai Nicolae a depus în temeiul art. 186 CPC, referința, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată depusă de *****, ca neîntemeiată.
19. Intervenientul accesoriu, Serviciului de Informații și Securitate a depus referință la data de 18 ianuarie 2024. Prin referința depusă *****, a considerat oportun de a admite cererea formulată inițial de ***** prin dispunerea încasării din contul bugetului de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul dnei ***** a prejudiciului material compus din salariu brut în sumă de 78 101,47 lei și contribuții de asigurări sociale de stat în mărime de***** cât și efectuarea transferării mijloacelor financiare în contul angajatorului – *****, care va efectua calcularea și achitarea drepturilor salariale ale dnei *****, cu reținerea impozitului de venit, prin achitarea angajatului a salariului net, în sumă de ***** și achitarea contribuțiilor de achitări sociale de stat în beneficiul dnei *****, în contul Casei Naționale de Asigurări Sociale, în mărime de*****.
20. La data de 18 iunie 2024, intervenientul accesoriu, Procuratura Generală a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, depusă de ***** ca neîntemeiată.
21. În ședința de judecată reprezentantul reclamantului, avocatul Astafiev Valeri și reclamanta, ***** au susținut integral acțiunea pe motivele de fapt și de drept și a solicitat admiterea acesteia.
22. Pârâtul, Ministerul Justiției, reprezentant de Nigai Nicolae în ședință de judecată a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, ca neîntemeiată.
23. Intervenientul accesoriu, *****, reprezentant în ședință de judecată de Gogan Viorica, a susținut cererea formulată de *****, considerând oportună admiterea acesteia.
24. Intervenientul accesoriu, Procuratura Generală a RM, fiind citată legal, (f.d. 27), în ședință de judecată nu s-a prezentat. Prin referința depusă, Procuratura Generală, reprezentantă de Barbuța Dumitru, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, ca neîntemeiată.
25. Intervenientul accesoriu, Procuratura raionului Ialoveni, fiind înștiințat legal (f.d. 28) în ședință de judecată nu s-a prezentat. Instanța de judecată în temeiul art. 206 CPC, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

II. Aprecierea instanței de judecată:

26. Audiind participanții la proces, studiind cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată din considerentele ce succed.

27. Conform art. 2007 alin. (1) Cod civil, prejudiciul cauzat persoanei prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, prin aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunităţii se repară de către stat integral, indiferent de vinovăţia persoanelor de răspundere ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată.
28. Modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești se reglementează prin Legea nr.1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti.
29. Conform art. 2 din Legea nominalizată, prin acţiuni ilicite se subînţeleg acţiuni sau inacţiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenţiile administrative, ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care exclud vinovăţia acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcţie de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanţa de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau administrative (infracţiuni).
30. Totodată, art. 3 și art. 6 din Lege stabilește temeiurile de reparare a prejudiciului și momentul apariției dreptului la repararea prejudiciului.
31. Astfel, în concordanță cu art. 3 din Lege, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: a) reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală; b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii; c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; d) supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată; e) efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei; f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare. Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcţie de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanţele judecătoreşti.

32. Articolul 6 lit. b) din Legea menționată supra statuează expres că, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.
33. Prin urmare, articolul 3 statuează temeiul apariției dreptului la repararea prejudiciului, iar articolul 6 statuează momentul nașterii dreptului, urmând aceste 2 articole să fie aplicate în mod cumulativ.
34. În contextul circumstanțelor constatate, instanța menționează că în temeiul art. 20 din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.
35. Conform art.53 din Constituția Republicii Moldova, statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvîrșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.
36. Potrivit prevederilor art.23 alin.(3) CPP, persoana achitată sau în privința căreia s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori încetarea urmăririi penale pe temei de reabilitare are dreptul să fie repusă în drepturile personale pierdute, precum și să fie despăgubită pentru prejudiciul care i-a fost cauzat. În conformitate cu art. 66 alin.(3), în cazul în care învinuirea nu a fost confirmată, învinuitul sau, după caz, inculpatul are dreptul la reabilitare.
37. În acest sens, corespunzător art.3 alin.(1) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr.1545 din 25.02.1998, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice.
38. În cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că la data de 06.10.2020 a fost emisă ordonanța de pornire a urmăririi penale, prin care s-a constatat că cet. ***** *****, a.n. *****, având calitatea de participant la procesul civil, în perioada lunii august 2020, urmând scopul de a crea aparența unor relații civile, a falsificat prin metoda introducerii textelor denaturate care nu corespund realității și prin falsificarea semnăturii lui ***** pe scrisoarea de răspuns la cererea prealabilă din 20 iulie 2020, care a fost prezentată ca o probă în instanță de judecată: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a dispus începerea urmării penale conform bănuielii rezonabile că a fost săvârșită infracțiunea prevăzută de art. 310 alin. (1) Cod penal.
39. Prin ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit din 02.03.2022, emisă de procurorul în Procuratura r-nul Ialoveni, s-a dispus a o recunoaște pe *****, a.n. *****, cu viza de reședință *****, în calitate de bănuit în cauza penală nr. *****, în baza art.

310 alin. (1) din Codul penal, adică falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces.

40. Potrivit celor indicate în Ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit din 02 martie 2022, în cadrul efectuării acțiunilor de urmărire penală s-a constatat că *****, a fost bănuită că a comis o faptă prejudiciabilă, prevăzută de legea penală și pasibilă de pedeapsă penală, infracțiune săvârșită cu vinovăție, în următoarele circumstanțe. În perioada 20 iulie 2020 – 19 august 2020, a fost bănuită că ***** având scopul falsificării unor înscrisuri, pe care ulterior, în calitate de participant într-un proces civilă, să le folosească în calitate de probe, a falsificat textul unei referințe la cererea prealabilă înaintată de către ea pârâtului *****, iar din textul falsificat rezultă că ultimul a confirmat primirea cererii prealabile și respinge pretențiile înaintate în acea cererea, acest înscris fiind tapat și imprimat cu ajutorul tehnicii de calcul, datat cu 28.07.2020, pe o coală de hârtie A4, cu falsificarea manuală cu ajutorul picsului a semnăturii din numele lui *****. Ulterior, la 19 august 2020, înscrisul falsificat a fost prezentat de către reclamanta *****, în calitate de probă, ca anexă la cererea de chemare în judecată înaintată de către ea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.
41. Prin ordinul nr. 305-ps din 22 martie 2022, emis de directorul Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Esaulenco Alexandr, în conformitate cu prevederile art. 27 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate și pct. 12 subpct. 3) din Regulamentul *****s-a ordonat ca d-na *****, *****, aflată la dispoziție în temeiul art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea 170-XVI din 19 iulie 2007, se trece la dispoziție în temeiul art. 27 alin. Alin. (1) lit. c) din Legea 170-XVI din 19 iulie 2007, cu începere de pe 23 martie 2022. La pct. 2 din ordin s-a indicat că persoana nominalizată va preda gestiunea și funcția, în decurs de 1 (una) zi lucrătoare din data trecerii la dispoziție. La pct. 3 s-a indicat că în conformitate cu prevederile pct. 12 subpct. 2) din Regulamentul cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 253/2012 ”privind unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate” persoanei nominalizate i se întrerupe achitarea salariului până la soluționarea definitivă a cauzei.
42. Prin ordonanța procurorului în Procuratura r-nul Ialoveni, ***** din 02 iunie 2022, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală în cauza nr. ***** a bănuitei *****, a.n. *****, IDNP cu viza de reședință ***** – bănuită în baza art. 310 alin. (1) din Codul penal, pe motivul lipsei în acțiunile acesteia a elementelor aceste infracțiuni.
43. La data de 24 iunie 2022, ***** a adresat o cerere în adresa directorului Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, *****, prin care l-a informat cu privire la emiterea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală din 02.06.2022 și a solicitat repunerea în funcție și în drepturile salariale din data trecerii la dispoziție.

44. Prin ordinul nr. 706-ps din 29 iunie 2022, a directorului Serviciului de Informații și Securitate, *****, a fost ordonat ca dna *****, aflată la dispoziție de pe funcția de șef – adjunct al Direcției autonome în temeiul art. 27 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, se trece la dispoziția în temeiul art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 170/2007, cu începere de pe ”29” iunie 2022.
45. La data de 02 august 2022, ***** i-a oferit răspuns la cerere dnei *****, nr. S-546/22 din 28.07.2022, comunicând-i că este în drept să se adreseze cu o acțiune în instanța de judecată în temeiul Legii nr. 1545/1998 împotriva Ministerului Justiției, privind repararea prejudiciului material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii în legătură cu începerea urmăririi penale și atribuirea calității de bănuit.
46. Potrivit certificatului privind veniturile neachitate dnei *****, emis de directorul Serviciului de Informații și Securitate, dl ***** și contabilul – șef, *****, reclamantei i s-a calculat pentru perioada *****, salariul brut în mărime de 78 101,47 lei și contribuții de asigurări sociale de stat în mărime de*****.
47. Potrivit art. 7 lit. a), e) al Legii nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, În cazurile menţionate la art. 3 alin. (1), persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie: a) salariul şi alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existenţă, de care a fost privată în urma acţiunilor ilicite; e) sumele plătite de ea pentru asistenţa juridică.
48. Analizând materialele cauzei dosarului în coraport cu normele de drept enunțate supra și circumstanțele elucidate, instanța conchide că odată cu emiterea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală la data de 02 iunie 2022, reclamantul este în drept să pretindă la repararea prejudiciului cauzat în urma acțiunilor ilegale ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești, în speță fiind incontestabil întrunite condițiile legale.
49. Așa fiind, instanța de judecată va respinge alegațiile reprezentanților pârâtului și Procuraturii Generale cu referire la faptul că prezentul litigiu nu cade sub incidența Legii nr. 1545, or, din materialele dosarului, așa cum au fost detaliate supra, s-a constatat cu certitudine că reclamantul a avut calitatea de bănuit în cauza penală nr. *****, fiindu-i întrerupt achitarea salariului până la soluționarea definitivă a cauzei penale, iar ulterior la 02 iunie 2022, a fost scoasă de sub urmărire penală.
50. Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului material-plăților salariale, conform art.7 lit.a), în cazurile menționate la art.3, persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie: salariul și alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existență, de care a fost privată în urma acțiunilor ilicite. Potrivit art. 8 alin. (1) al legii menționate, cuantumul sumelor de compensare a prejudiciului, prevăzute la art. 7 lit. a), se calculează pornindu-se de la cîștigul mediu lunar al persoanei fizice la momentul cauzării prejudiciului, cu aplicarea coeficientului de inflație.

51. Prin materialele cauzei se confirmă că odată cu adoptarea la data de 22 martie 2022 a ordinului din care s-a ordonat în conformitate cu prevederile art. 27 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate și pct. 12 subpct. 3) din Regulamentul *****s-a ordonat ca d-na *****, *****, aflată la dispoziție în temeiul art. 27 alin. (1) lit. i) din Legea 170-XVI din 19 iulie 2007, se trece la dispoziție în temeiul art. 27 alin. Alin. (1) lit. c) din Legea 170-XVI din 19 iulie 2007, cu începere de pe 23 martie 2022. La pct. 2 din ordin s-a indicat că persoana nominalizată va preda gestiunea și funcția, în decurs de 1 (una) zi lucrătoare din data trecerii la dispoziție. La pct. 3 s-a indicat că în conformitate cu prevederile pct. 12 subpct. 2) din Regulamentul cu privire la unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 253/2012 ”privind unele reglementări ce țin de asigurarea financiară a ofițerilor de informații și securitate” persoanei nominalizate i se întrerupe achitarea salariului până la soluționarea definitivă a cauzei, respectiv nu i-au fost achitate plățile salariale.
52. Pornind de la cele constatate, instanța de judecată consideră aplicabile speței prevederile art.7 alin.(1) lit. a) din Legea nr.1545-XIII din 25.02.1998.
53. Totodată, potrivit ultimei concretizări, reclamanta pretinde la încasarea sumei de 101 833.00 lei cu titlu de salariu, dintre care suma de 81 297,54 lei salariu pentru perioada martie – iunie 2022 și 22 535,50 lei prejudiciu salarial rezultat din rata inflației pentru perioada 09.03.2022 – 15.04.2024, cu stabilirea coeficientului inflației la data pronunțării hotărârii judecătorești.
54. Instanța se reține că potrivit datelor oferite de ***** prin certificatul privind veniturile salariale neachitate dnei *****, nr. ***** din 13.11.2023, pentru perioada *****, venitul salarial al reclamantei ar fi constituit suma de 78 101,47 lei iar contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de*****.
55. Deci, în circumstanțele vizate, instanța conchide că pretențiile reclamantului în această parte sunt întemeiate parțial, motiv pentru care se va încasa din bugetul de stat suma de prejudiciul material format din salariul brut neachitat pentru perioada ***** în mărime de 78 101,47 lei, cu aplicarea coeficientului de inflație și contribuțiile de asigurări sociale de stat pentru perioada ***** în mărime de*****.
56. În același timp, instanța constată netemeinicia pretențiilor privind încasarea altor plăți salariale și anume a premiului anual pentru perioada *****.
57. Potrivit prevederilor art. 203 Codul muncii, pentru succese în muncă, angajatorul poate aplica stimulări sub formă de mulțumiri, premii, cadouri de preț, diplome de onoare. Regulamentul intern al unității, statutele și regulamentele disciplinare pot să prevadă și alte modalități de stimulare a salariaților.
58. Este de menționat că în perioada pentru care reclamantul pretinde la încasarea altor plăți salariale, remunerația ofițerilor de informații și securitate, este guvernată de Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, Legea nr.

170 din 19.07.2007 privind statutul ofițerului de informații şi securitate și Regulamentul privind modul de calculare și plată a premiului anual personalului din unitățile bugetare, aprobat prin H.G. nr. 1231/2018.

59. Potrivit art. 21 [1] alin. (1) – (5) din Legea nr. 270 din 23.11.2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, ”Personalul din unitățile bugetare poate beneficia de premiu anual pentru rezultatele activității în anul de gestiune, proporțional timpului efectiv lucrat în anul respectiv. Indicii și mărimile premiilor pentru conducătorii unităților bugetare se stabilesc de către organul ierarhic superior. Mărimea maximă a premiilor pentru conducători nu poate depăși 50% din salariul de bază. Premiul anual nu se acordă salariaților care, în cursul anului, au desfășurat o activitate profesională ineficientă sau necorespunzătoare ori au fost sancț*****ați disciplinar, pentru perioada termenului de validitate a sancțiunii disciplinare aplicate salariatului în anul de gestiune. Pentru acordarea premiului anual se utilizează mijloacele fondului de salarizare în mărime de până la 50% din salariile de bază ale persoanelor cu drept de a beneficia de premiu anual. Modul de acordare a premiului anual se stabilește de Guvern.
60. Deci, potrivit textului legal, conducătorilor unităților bugetare li se acordă dreptul, dar nici de cum obligația să premieze salariații, acordarea premiilor și persoanelor care urmează a fi încurajate o decide doar angajatorul, luând în considerare mai multe criterii, inclusiv de oportunitate.
61. Instanța reține că potrivit cadrului legal evidențiat supra, angajatul poate beneficia de premiu anual, fiind o măsură de încurajare, în speță a corpului de procurori, ca urmare efectuării a unei analize a activității fiecărui angajat în perioada de activitate efectivă.
62. Prin urmare, însăși faptul acordării unui premiu este condiționat de necesitatea întrunirii criteriilor descrise supra, nefiind o obligație a angajatorului. Mai mult, premiile sunt acordate din economiile mijloacelor bănești destinate retribuirii muncii, alocate pentru anul respectiv ceia ce prezumă că suma identificată cu titlu de economii urmează a fi raportată la numărul persoanelor beneficiari, deci cuantumul premiului nu poate fi unul constant.
63. În accepțiunea articolului 1 din Protocolul nr.l CEDO, Curtea Europeană a stabilit că noțiunea de „proprietate” poate fi o „proprietate existentă” sau active, inclusiv creanțe, cu privire la care solicitantul pretinde că are cel puțin o „speranță legitimă” de a obține satisfacerea efectivă a dreptului său, ce la caz nu se atestă. Or, nu există o siguranță în ceia ce privește performanțele reclamantului în perioadă de referință (dacă nu ar fi fost suspendat în funcție/concediat), respectiv alegațiile reclamantului se referă la o situație ipotetică.
64. Avînd în vedere cele evidențiate supra, instanța conchide că pretențiile nominalizate urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

65. Cu privire la pretenția privind includerea în vechimea generală în muncă vechimii în specialitate a perioadei lipsei forțate de la muncă și a stagiului de cotizații, pentru perioada 23.02.2022 – 29.06.2022.
66. Instanța notează că potrivit art.15 Legii nr.1545 din 25.02.1998, timpul aflării ilegale sub arest, timpul ispășirii pedepsei, precum și timpul pe parcursul căruia persoana fizică nu a lucrat în legătură cu suspendarea ilegală din lucru (funcție) se iau în considerare la calcularea vechimii generale în muncă și a vechimii în specialitate. Vechimea în muncă, calculată cu includerea perioadelor menționate la alin.(1) al prezentului articol, se va lua în considerare la acordarea înlesnirilor muncitorilor și funcționarilor, inclusiv la stabilirea pensiilor și indemnizațiilor.
67. Astfel, reclamantul a menționat că cerința a fost formulată în evitarea pe viitor unor dispute cu privire la calcularea vechimii în muncă, inclusiv la stabilirea pensiei.
68. E de menționat că pentru intentarea unui proces judiciar în instanța de judecată, se prezumă a fi necesară existența încălcării unui drept subiectiv al reclamantului.
69. În același timp, generalizând revendicările reclamantului privind includerea în vechimea generală în muncă vechimii în specialitate a perioadei lipsei forțate de la muncă, așa cum au fost susținute în cursul judecării litigiului, instanța constată lipsa încălcării unui drept subiectiv al reclamantului, nefiind prezentate probe care să confirme faptul că la momentul depunerii acțiunii s-ar fi iscat un litigiu în sensul enunțat.
70. Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului - cheltuieli de asistență juridică în cadrul procesului penal, reclamanta solicită repararea cheltuielilor de judecată suportate în cadrul urmării penale în suma de 15 000,00 lei.
71. Instanța conchide în virtutea prevederilor art.7 alin.(1) lit.g) din Legea nr.1545-XIII din 25.02.1998, că această pretenție urmează a fi admisă integral.
72. Analizând cerința reclamantului, instanța de judecată la determinarea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică ține cont în această materie de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit acesteia partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.
73. În acest sens e de notat că în susținerea acestei pretenții reclamantul a prezentat bonul de plată seria EP nr. 529000 din 11.07.2023 potrivit căruia reclamantul a achitat cu titlu de onorariu avocatului Astafiev Valeri în cadrul cauzei penale nr. ***** suma de 15 000,00 lei (f.d.19).
74. E de menționat că prin decizia Consiliului Uniunii Avocaților nr.2 din 30.03.2012, au fost aprobate Recomandări privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică. Astfel, potrivit pct.5 al Recomandărilor, un diapazon rezonabil și recomandabil pentru mărimea tarifelor orare ale avocaților din Republica Moldova este între 50 și 150 euro/oră, deși avocații sunt absolut liberi să-și stabilească tarifele orare și în afara diapazonului menționat. Stabilirea

unor tarife orare mai mari de 150 euro/oră sau mai mici de 50 euro/oră va depinde exclusiv de înțelegerea părților.

75. La fel, potrivit pct.15, pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora.
76. În aceste circumstanțe instanța conchide necesar de a încasa suma de 15 000,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică acordată în cadrul procesului penal.
77. Cu referire compensarea cheltuielilor suportate în cadrul prezentului proces, în conformitate cu art. 96 alin.(1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.
78. În cadrul cauzei civile ***** a fost asistată de avocatul Astafiev Valeri în baza mandatului avocațial seria MA nr. 1991572 din 24.07.2023.
79. Instanța de judecată constată că careva acte justificative care să confirme suportarea cheltuielilor pentru asistență juridică, în prezenta cauză civilă nu au fost prezentate, motiv din care va respinge această pretenție ca neprobată și neîntemeiată.
80. Față de cele ce preced și având în vedere că pretențiile formulate de către reclamantul *****împotriva Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova, intervenienții accesorii Procuratura Generală a RM, Procuratura raionului Ialoveni și *****, s-au dovedit a fi întemeiate, instanța de judecată va admite parțial acțiunea și va dispune încasarea din contul bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul *****i, IDNP *****, prejudiciul material format din salariul brut neachitat pentru perioada ***** în mărime de 78 101,47 lei, cu aplicarea coeficientului de inflație și contribuțiile de asigurări sociale de stat pentru perioada ***** în mărime de*****. Totodată instanța de judecată va dispune încasarea din contul bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul *****i, IDNP *****, prejudiciul material format din cheltuielile de asistență juridică suportate în cadrul cauzei penale nr.***** în mărime de 15 000,00 lei (cincisprezece mii lei).
81. În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 Cod de procedură civilă al RM, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parţial cererea de chemare în judecată înaintată de *****împotriva Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova, intervenienții accesorii Procuratura Generală a

RM, Procuratura raionului Ialoveni și ***** cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penal, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Se încasează din contul bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul *****i, IDNP *****, prejudiciul material format din salariul brut neachitat pentru perioada ***** în mărime de **78 101,47 lei** (șaptezeci și opt mii o sută unu lei și 47 bani), cu aplicarea coeficientului de inflație și contribuțiile de asigurări sociale de stat pentru perioada ***** în mărime de 22 649,43 lei (douăzeci și două mii șase sute patruzeci și nouă lei și 43 bani)

Se încasează din contul bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul *****i, IDNP *****, prejudiciul material format din cheltuielile de asistență juridică suportate în cadrul cauzei penale nr.***** în mărime de **15 000,00 lei** (cincisprezece mii lei).

În rest, cererea de chemare în judecată se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de în apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Preşedintele şedinţei
judecătorul **Brăgaru Alina**